

Bet. o. lovf. vedr. landbrugsejendomme

ved erhvervelse af en ejendom nr. 2, der ikke er forsynet med en beboelsesbygning, og ved erhvervelse af ejendom nr. 3 og yderligere ejendomme, jf. § 18, stk. 3.

Bestemmelsen i lovens § 18, stk. 7, foreslås ændret, således at bedrifter med en væsentlig specialproduktion, dvs. gartnerier og planteskoler m.v., hvor der er behov for suppleringsjord for at skabe et passende forhold mellem produktionsanlæg og jordtilliggende, sidestilles fuldt ud med husdyrbedrifter, hvor der er behov for areal for at skabe harmoni i bedriften. Der kan henvises til bemærkningerne til nr. 8.

Ad nr. 17

Ved det fremsatte lovforslag skal reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord i lovens §§ 13 og 18 tilgodeses to vigtige formål.

Det ene er at sikre udviklingsmuligheder for jordbrugere, der ejer en bedrift under 70 ha. Dette formål tilgodeses først og fremmest ved den foreslåede ændring af lovens § 13, stk. 3, nr. 2, hvor afstandsgrænsen ved fortrinsstilling udvides fra 1 km til 2 km, jf. også bemærkningerne ovenfor til lovens § 18, stk. 6 og 7.

Det andet formål er at styrke byggeklodsprincippet ved at give mulighed for at opretholde bæredygtige driftsenheder og at modvirke gårdslagting. Dette formål har navnlig betydning for reglerne om fortrinsstilling i lovens § 18 i forbindelse med erhvervelse af en hel landbrugsejendom i de situationer, hvor formålet med erhvervelsen er at eje og drive ejendommen som en selvstændig landbrugsejendom.

På baggrund heraf foreslås indført en ny bestemmelse i lovens § 18, stk. 8, hvorefter reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord ikke skal bringes i anvendelse i forbindelse med erhvervelse af ejendom nr. 2, uanset at det samlede areal af de to ejendomme, som ansøgeren vil blive ejer eller medejer af, overstiger 70 ha.

Det er en forudsætning, at ejendommen er forsynet med beboelsesbygning, og at ejendommen opretholdes som en selvstændig landbrugsejendom, således som det tilsigtes ved byggeklodsprincippet.

Hvis ejendommen eller dens jorder senere sammenlægges med en anden landbrugsejendom, der tilhører samme ejer, efter reglerne i § 13, eller hvis ejendommens bygninger fraskilles, jf. § 4, stk. 1, og § 8, stk. 4-7, skal reglerne om fortrinsstilling bringes i anvendelse.

Der er således tale om en »hvilende fortrinsstilling«, idet reglerne om fortrinsstilling ikke bringes i anvendelse ved erhvervelse af ejendom nr. 2, men først i forbindelse med en senere udstykning eller sammenlægning af ejendommen, jf. ovenfor. Det er derfor situationen på tidspunktet for udstykning m.v., der skal lægges til grund ved fortrinsreglerne, f.eks. ved opgørelse af husdyrhold og harmonibehov m.v.

Ved ansøgning om erhvervelse af ejendom nr. 2 skal jordbrugskommissionen påse, hvorvidt de øvrige erhvervelsesbetingelser, herunder bopælskrav og uddannelseskrav m.v., er opfyldt. Hvis erhvervelsesbetingelserne ikke er opfyldt, skal jordbrugskommissionen vurdere, om der er grundlag for at dispensere fra erhvervelsesbetingelserne efter de generelle retningslinjer for dispensation.

Hvis ansøgeren opfylder erhvervelsesbetingelserne eller jordbrugskommissionen finder, at der er grundlag for at meddele dispensation fra de generelle erhvervelsesbetingelser, skal jordbrugskommissionen meddele tilladelse til erhvervelse af ejendom nr. 2.

Denne tilladelse skal betinges af, at der tinglyses en deklaration, der sikrer, at fortrinsreglerne bringes i anvendelse, hvis ejendommen eller dens jorder sammenlægges med en anden landbrugsejendom, som den pågældende landmand ejer, eller hvis ejendommens bygninger fraskilles. Ved de nævnte betingelser er der ikke tale om en ændring af de generelle erhvervelsesregler, som fortsat er gældende.

Deklarationen medfører, at ejendommen eller dens jorder ikke kan sammenlægges med en anden lovligt ejet landbrugsejendom, uden at reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord skal bringes i anvendelse, for så vidt angår de jorder, der ønskes overført til en anden ejendom, der ejes af samme ejer.

En landbrugsejendom, der er pålagt deklaration om hvilende fortrinsstilling, kan derimod suppleres med jorder fra en anden, lovlig ejet landbrugsejendom, uden at deklarationens regler om fortrinsstilling skal bringes i anvendelse.

Deklarationen opretholdes som udgangspunkt ved ejerskifte, herunder arv og familiehandel. Deklarationen bortfalder dog, hvis ejendommen afhændes enten som ejendom nr. 1 eller som ejendom nr. 2 eller 3 til en køber, der ikke bliver ejer eller medejer af mere end 70 ha. Deklarationen bortfalder også, hvis ejeren sælger sin ejend-